

ОДЛУКА САВЕТА

Од 18. фебруара 2008. године

О принципима, приоритетима и условима Европског партнерства са Републиком Србијом укључујући и Косово према Резолуцији 1244 Савета безбедности Уједињених нација од 10. јуна 1999. и о укидању Одлуке 2006/56/ЕС

(2008/213/ЕС)

САВЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ,

Имајући у виду Уговор о оснивању Европске заједнице,

Имајући у виду Уредбу Савета (ЕС) бр. 533/2004 од 22. марта 2004. године о успостављању партнерстава у оквиру процеса стабилизације и придруживања¹, а нарочито чл. 2 Уредбе,

Имајући у виду предлог Комисије,

при чему је:

- (1) На седници Европског савета одржаној у Солуну од 19. до 20. јуна 2003. године, прихваћено је увођење Европског партнерства, као средства помоћу кога ће се материјализовати европска перспектива држава западног Балкана;
- (2) Уредба (ЕС) бр. 533/2004 предвиђа надлежност Савета у одлучивању о принципима, приоритетима и условима садржаним у Партнерствима, као и о њиховим накнадним прилагођавањима. У Уредби се такође наводи да ће активности које ће уследити након европских партнерстава бити обезбеђене кроз механизме утврђене у оквиру процеса стабилизације и придруживања, пре свега кроз годишње извештаје о напретку;
- (3) Савет усвојио друго Европско партнерство са Републиком Србијом укључујући и Косово према Резолуцији 1244 СБУН дана 30. јануара 2006²;
- (4) Документ Комисије о стратегији проширења и главним изазовима у периоду 2006-2007, указује на то да ће се Партнерства бити ажурирана крајем 2007. године;
- (5) Савет је 12. јуна 2006. године усвојио Уредбу (ЕС) бр. 1085/2006³, којом се успоставља Инструмент за претприступну помоћ (ИПА), којим се обнавља оквир за финансијску помоћ државама у фази претприступања.

¹ Службени лист (ОЈ L 86, 24.3.2004, стр. 1). Уредба је последњи пут измењена Уредбом (ЕС) бр. 269/2006 (ОЈ L 47, 17.2.2006, стр. 7).

² Одлука Савета 2006/56/ЕС од 30. јануара 2006. о принципима, приоритетима и условима Европског партнерства са Србијом и Црном Гором укључујући Косово према Резолуцији 1244 СБУН од 10. јуна 1999. године и о укидању Одлуке 2004/520/ЕС (ОЈL35, 7.2.2006, стр. 32). Одлука измењена Одлуком 2007/49/ЕС (ОЈL 20, 27.1.2007., страна 16.)

³ ОЈL 210, 31.7.2006., страна 82.

- (6) Стога је примерено усвојити ревидирано Европско партнерство, којим се ажурира постојеће партнерство како би се идентификовали нови приоритети у даљем раду зановани на налазима извештаја о напретку за 2007. годину о припремама Републике Србије и Косова према Резолуцији 1244 СБУН за наставак процеса придруживања Европској унији.
- (6) Ради припреме за наставак процеса придруживања Европској унији, надлежни органи Републике Србије, као и Косова према Резолуцији 1244 СБУН, треба да развију план с роковима и конкретним мерама за спровођење приоритета Европског партнерства.
- (7) Одлуку 2006/56/ЕС стога треба опозвати,

ОДЛУЧИО ЈЕ СЛЕДЕЋЕ:

Члан 1

Принципи, приоритети и услови Европског партнерства са Републиком Србијом укључујући Косово према Резолуцији 1244 СБУН дати су у прилозима 2 и 3.

Члан 2

Спровођење Европског партнерства анализираће се кроз механизме успостављене у оквиру Процеса стабилизације и придруживања, посебно кроз годишње извештаје о учињеном напретку које представља Комисија.

Члан 3

Укида се Одлука 2006/56/ЕС.

Члан 4

Ова Одлука ступа на снагу трећег дана након њеног објављивања у *Службеном листу* Европске уније.

Сачињено у Бриселу, 18. фебруар 2008. године

*За Савет
Председник*

Д. Рупел

ПРИЛОГ 1
РЕПУБЛИКА СРБИЈА УКЉУЧУЈУЋИ КОСОВО ПРЕМА РЕЗОЛУЦИЈИ 1244
СБУН – ЕВРОПСКО ПАРТНЕРСТВО 2007

1. УВОД

Европски савет је подржао увођење европских партнерстава као средстава за остваривање европске перспективе држава западног Балкана. Предлог ревидираног партнерства заправо представља ажурирану верзију другог по реду Европског партнерства, а темељи се на налазима Европске комисије изложеним у годишњим извештајима за Републику Србију и за Косово према Резолуцији 1244 СБУН за 2007. годину. У њему се идентификују нови и преостали приоритети. Нови приоритети су прилагођени специфичним потребама државе и фази припрема и биће ажурирани ако то буде било потребно. Од надлежних се очекује да развију план који ће садржати рокове и конкретне мере које ће се предузимати како би се спровели приоритети Европског партнерства. Партнерство такође обезбеђује упутство за обезбеђење финансијске помоћи.

2. НАЧЕЛА

Процес стабилизације и придруживања остаје оквир европског правца којим се крећу државе западног Балкана, све до будућег приступања. Идентификовани приоритети односе се на способност да се задовоље критеријуми које је Европски савет дефинисао у Копенхагену 1993. године, као и да се испуне услови које поставља процес стабилизације и придруживања, пре свега услови које је дефинисао Савет у својим закључцима од 29. априла 1997. и 21. и 22. јуна 1999. године, декларацији самита у Загребу одржаног 24. новембра 2000. године и Солунској агенди.

3. ПРИОРИТЕТИ

Приоритети овог Европског партнерства одабрани су на основу реалних очекивања да ће бити остварени или значајно унапређени током наредних неколико година. Направљена је разлика између краткорочних приоритета, које треба остварити у року од годину или две дана, и средњорочних приоритета, које треба остварити у року од три до четири године. Приоритети се тичу и закона и њиховог спровођења.

Имајући у виду потребу да се формулишу приоритети, јасно је да треба извршити и друге задатке, који могу постати приоритетни у неком будућем партнерству, имајући у виду напредак који ће у будућности остварити Србија укључујући Косово према Резолуцији 1244 СБУН.

Међу краткорочним приоритетима, они најважнији су идентификовани и груписани заједно на почетку сваке листе. Редослед ових кључних приоритета не подразумева да су ранжирани по важности.

Списак приоритета дате су у Прилозима 2 и 3.

4. ПРОГРАМИРАЊЕ

Помоћ Заједнице државама западног Балкана у оквиру процеса стабилизације и придруживања биће обезбеђена у оквиру постојећих финансијских инструмената, а нарочито у оквиру Уредбе Савета (ЕС) бр. 1085/2006 (ИПА) и, за програме усвојене пре 2007, Уредба Савета бр. 2666/2000 (уредба која регулише Кардс)¹. Споразуми о финансирању служе као законска основа за спровођење конкретних програма. У складу с тим, ова Одлука неће имати финансијских импликација.

Република Србија, укључујући Косово према Резолуцији 1244 СБУН, такође може да има приступ финансирању из вишекорисничких (multi-country) и хоризонталних програма помоћи.

5. УСЛОВЉЕНОСТ

Помоћ државама западног Балкана условљава се оствареним напретком у испуњавању критеријума из Копенхагена и остваривањем одређених приоритета из Европског партнерства. Непоштовање ових услова може навести Савет да предузме одговарајуће мере у складу са чл. 21 Уредбе Савета (ЕС) бр. 1085/2006 или, у случају програма из периода пре 2007, на основу чл. 5 Уредбе (ЕС) бр. 2666/2000. Помоћ, такође, подлеже условима које је Савет дефинисао у својим закључцима од 29. априла 1997, нарочито у вези са спровођењем демократских, економских и институционалних реформи државе кориснице помоћи. Посебни услови такође су укључени у индивидуалне годишње програме. Након доношења одлуке о финансирању одговарајући надлежни органи потписаће споразум о финансирању.

6. ПРАЋЕЊЕ

Спровођење Европског партнерства анализираће се уз помоћ механизма успостављених у оквиру процеса стабилизације и придруживања, а нарочито кроз годишње извештаје које саставља Комисија.

¹ Службени лист ОЈ L 306, 7.12.2000, стр. 1. Уредба је последњи пут измењена и допуњена Уредбом (ЕС) бр. 2112/2005 (ОЈ L 344, 27.12.2005, стр. 23).

ПРИЛОГ 2

ПРИОРИТЕТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

КРАТКОРОЧНИ ПРИОРИТЕТИ

Кључни приоритети

- Обезбедити потпуну усаглашеност с будућим обавезама које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и Привременог споразума (ПС).
- Обезбедити пуну сарадњу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију (Хашки трибунал).
- Конструктивна сарадња по питањима која се односе на Косово.
- Спроводити Устав и Уставни закон у складу с европским стандардима.
- Наставити напоре у спровођењу реформе државне управе, укључујући и плате државних службеника; обезбедити транспарентно запошљавање и промоцију професионализма и одговорности; јачати структуре надлежне за европске интеграције; унапредити координисаност рада државне управе и Скупштине и посветити посебну пажњу координацији политика.
- Унапредити рад правосудних органа; гарантовати независност, одговорност, професионализам и ефикасност судства и обезбедити да се професионални напредак и избор судија и тужилаца заснивају на стручним и професионалним критеријумима ослобођеним политичких утицаја. Обезбедити нормално функционисање Уставног суда.
- Унапредити борбу против корупције на свим нивоима и развити свеобухватан систем контроле јавних финансија, како би се повећала транспарентност и одговорност у коришћењу средстава из државних фондова.
- Окончати процес приватизације или, где је прикладно, стечаја друштвених и државних предузећа.

Политички критеријуми

Демократија и владавина права

Устав

- Ускладити законодавство и институције с новим Уставом.

Скупштина

- Заокружити реформу законског оквира о изборима (укључујући и бирачке спискове); ускладити га с новим уставним захтевима и обезбедити транспарентност и одговорност када је реч о финансирању политичких странака, укључујући и измене и допуне постојећих закона како би се обезбедило неопходно праћење и

санкционисање.

Државна управа

- Основати функционалну канцеларију заштитника грађана у складу са законским условима и обезбедити предузимање одговарајућих акција у складу с препорукама заштитника грађана.

Цивилна контрола снага безбедности

- Обезбедити бољи демократски надзор учвршћивањем парламентарне контроле и успостављањем транспарентнијег управљања финансијама.

Судство

- Обезбедити пуну самосталност судова и тужилаштва.
- Ојачати Тужилаштво за ратне злочине.
- Спроводити акциони план за спровођење стратегије реформе судства.
- Усвојити и примењивати законе о обавезној почетној и континуираној обуци судија, тужилаца и помоћног судског особља и ојачати центре за обуку.
- Рационализовати судски систем, модернизовати поступке, увести ефикасан систем управљања у судовима и основати административне и апелационе судове.
- Успоставити ИТ мрежу за тужиоце на свим нивоима, обезбедити спровођење судских одлука и наставити јачање капацитета за суђење ратним злочинцима у земљи уз пуно поштовање међународних обавеза према Хашком трибуналу.

Политика борбе против корупције

- Спроводити акциони план спровођења стратегије за борбу против корупције и основати независну и ефикасну агенцију за борбу против корупције.
- Ратификовати међународне конвенције за борбу против корупције.
- Ближе појаснити и ојачати прописе у вези са спречавањем сукоба интереса, у складу с међународним стандардима.
- Развити и спроводити транспарентан систем пријављивања имовине државних службеника.

Људска права и заштита мањина

- Испунити све обавезе које проистичу из чланства у Савету Европе.
- Обезбедити поштовање уставних одредби у области људских права.
- Наставити деинституционализацију; унапредити службе подршке за живот у заједници и помоћ зависним лицима, укључујући и у области менталног здравља.

Грађанска и политичка права

- Ревидирати законодавство у области верских права, како би се обезбедила усклађеност са Уставом.

- Предузети акције у случајевима наводног злостављања и ојачати службе унутрашње контроле које се баве случајевима наводног полицијског злостављања.
- Унапредити услове у затворима, обезбедити одговарајући надзор услова у затворима за осуђенике на дуже казне као и за оне који су осуђени због бављења организованим криминалом и обезбедити даљу обуку заводског особља и унапређење објеката за затворенике са посебним потребама.
- Унапредити функционисање Савета за радиодифузију у складу с међународним стандардима, обезбедити поштenu и транспаренту доделу регионалних и локалних фреквенција медијским оператерима.
- У потпуности примењивати Закон о слободном приступу информацијама и ојачати Канцеларију повереника за информације од јавног значаја како би се обезбедило спровођење одлука/препука.
- Усвојити закон који регулише слободу удруживања и правни статус НВО; подстаћи развој организација грађанског друштва и редовно се с њима консултовати о политичким иницијативама.
- Унапредити приступ правди.

Социјална и економска права

- Усвојити свеобухватан закон против дискриминације и обезбедити одговарајућу институционалну подршку жртвама.
- Усвојити одговарајући закон о повраћају имовине и обезбедити његово пуно спровођење.
- Унапредити заштиту права жена и деце.

Права мањина, културна права и заштита мањина

- Обезбедити поштовање уставних одредби које регулишу културна и мањинска права и заштиту мањина и пуно спровођење стратегија и акционих планова који су важни за интеграцију Рома, укључујући и повратнике.
- Наставити промовисање добрих међуетничких односа, укључујући и мере у области образовања; ојачати рад савета националних мањина, уз усвајање преосталих закона; промовисати учешће припадника мањина у правосуђу и полицији и наставити активности са циљем подизања свести, укључујући и коришћење језика мањина.
- Ускладити релевантно законодавство са новим Уставом и обезбедити пуну заштиту мањинских права, посебно права на образовање на матерњем језику.
- Усвојити нови закон о избеглицама и наставити са спровођењем националне стратегије о избеглицама.

Регионална питања и међународне обавезе

- Наставити поштовање споразума из Дејтона и Париза.
- Предузети мере како би се испоштовала пресуда Међународног суда правде из фебруара 2007. по тужби Босне и Херцеговине против Србије и Црне Горе у

вези с применом Конвенцију о спречавању и кажњавању злочина геноцида.

- Допринети јачању регионалне сарадње, помирењу и добросуседским односима, укључујући промовисање прелаза из Пакта стабилности у један регионални оквир сарадње и ефектно спровођење Средњеевропског споразума о слободној трговини (Цефта).
- Закључити и спроводити споразуме са суседним државама о прекограничној сарадњи, борби против организованог криминала, трафикинга и кријумчарења, сарадње у области правосуђа, управљања границама и животне средине.
- Допринети решавању нерешених пограничних проблема с Хрватском и Босном и Херцеговином.
- Обезбедити право на стварни избор између одрживог повратка и интеграције и обезбедити пуно спровођење Сарајевске декларације.

Економски критеријуми

- Спроводити фискалну политику усмерену ка одржавању стабилности, укључујући и политику плата у државном сектору, чији је циљ фискална консолидација кроз ниску инфлацију и спољну одрживост.
- Наставити реформу управљања јавним финансијама са циљем јачања контроле, транспарентности, одговорности и ефикасности.
- Примењивати монетарну политику са циљем одржавања стабилних цена како би се смањила и фиксирала инфлација.
- Унапредити стечајни поступак како би се убрзао излаз нерентабилних предузећа с тржишта и подстакле структурне промене.
- Довршити либерализацију преосталих регулисаних цена с циљем унапређења ефикасности тржишних механизма и расподеле ресурса.
- Наставити јачање финансијске контроле како би се обезбедила стабилност финансијског сектора.
- Јачати и спроводити реформе пензионог система, наставити реформу система здравственог осигурања и убрзати реорганизацију и приватизацију сектора осигурања.
- Наставити формализацију сиве економије; спроводити систем управљања јавном потрошњом и пореске реформе.
- Развити стабилно и функционално тржиште земљишта/некретнина и припремити законодавство о катастру.
- Наставити са промовисањем запошљавања, укључујући и кроз стручно оспособљавање и реформу тржишта рада; унапредити државне службе за запошљавање и спроводити стратегију запошљавања особа с инвалидитетом.

Европски стандарди

Унутрашње тржиште

Слободно кретање робе

- Наставити усаглашавање закона који регулишу стандардизацију, атестирање, метрологију, акредитовање и процену усаглашености с европским стандардима; наставити са усвајањем европских стандарда и основати национално координационо тело за инфраструктуру квалитета, надлежно за јачање целе ове области.
- Успоставити структурисану тржишну контролу и обезбедити одговарајућу координацију међу телима надлежним за контролу тржишта.
- Прилагодити трговински режим и одговарајуће законе тако да буду у складу с обавезама које проистичу из СТО, ССП и Цефте.
- Успоставити механизме унутрашњих консултација и обавештавања о новим техничким прописима пре усвајања мера које ће утицати на трговину.
- Ојачати административне капацитете у области заштите потрошача.

Слободно кретање капитала

- Наставити рад на развијању система међународног платног промета у складу с међународним правилима и обезбедити национални третман купопродаје некретнина.

Царине и опорезивање

- Завршити усклађивање царинских закона неопходних за адекватно спровођење ССП, ојачати капацитете царинске управе у борби против корупције, прекограничног криминала и избегавања пореских обавеза и ојачати капацитете за спровођење, нарочито у областима анализе ризика и контроле после царинења.
- Наставити рад на приближавању пореских закона правним тековинама ЕУ, спроводити пореске законе, нарочито када је реч о убирању пореза и контроли, како би се смањиле пореске утаје и повећали капацитети за спровођење.
- Поштовати начела Кодекса понашања у опорезивању предузећа и обезбедити усаглашеност нових пореских мера с овим начелима.

Конкуренција

- Унапредити постојећи закон против картела и ускладити га са захтевима ССП; ојачати административне капацитете Комисије за заштиту конкуренције како би се обезбедило ефикасно и независно спровођење правила из правних тековина ЕУ.
- Формирати независно и у потпуности функционално тело за праћење државне помоћи.
- Унапредити поступке контроле спајања предузећа ради унапређења ефикасности Комисије за заштиту конкуренције.
- Успоставити адекватан законски оквир за државну помоћ у складу са захтевима ССП.

Јавне набавке

- Спроводити доследан и ефектан режим јавних набавки; обезбедити независност тела надлежних за јавне набавке; обезбедити транспарентне поступке без обзира на вредност дотичног уговора и одсуство дискриминације између домаћих и европских снабдевача; ојачати капацитете за спровођење у овом сектору.

Закон о интелектуалној својини

- Наставити јачање заштите права у области интелектуалне својине и јачати административне капацитете за одобравање патената и одрживо спровођење и примену права интелектуалне својине.

Политика запошљавања и социјална политика

- Развити адекватне административне структуре и капацитете у области здравствене заштите.

Образовање и истраживања

- Наставити унапређење образовног система; успоставити боље везе између стручних и високих школа, тржишта рада и економских потреба; ојачати административне капацитете и унапредити координацију рада релевантних тела.
- Ратификовати Конвенцију Унеска о заштити и промоцији културне различитости.

СТО

- Наставити припреме за приступање Светској трговинској организацији.

Секторске политике

Индустрија и МСП

- Спроводити Европску повељу о малим и средњим предузећима и смањити административне препреке малим и средњим предузећима.
- Усвојити нову средњорочну индустријску и стратегију МСП, праћене одговарајућим акционим планом.
- Ојачати Савет за МСП као инструмент сарадње између јавног и приватног сектора и између министарстава како би се утицало на креирање и спровођење политике о МСП.

Пољопривреда

- Ојачати административне капацитете неопходне за формулисање и спровођење аграрне и политике руралног развоја.
- Ажурирати законе и унапредити спровођење и контролу у областима безбедности хране и ветеринарских и фитосанитарних питања.
- Проширити идентификацију животиња и регистровање свих релевантних врста.

- Наставити с унапређењем ветеринарских, фитосанитарних, санитарних и лабораторија за контролу вина, као и инспектората и контроле на спољним границама.

Животна средина

- Убрзати усклађивање закона и стандарда с правним тековинама ЕУ.
- Спроводити усвојене законе, нарочито у области процене утицаја на животну средину.
- Отпочети спровођење Кјото Протокола.
- Усвојити и спроводити националну стратегију заштите животне средине и стратегију одрживог развоја.
- Ојачати административне капацитете тела надлежних за планирање, издавање дозвола, контролу и праћење као и управљање пројектима; ојачати капацитете на локалном нивоу и обезбедити координацију рада локалног и централног нивоа.
- Наставити унапређење и почети спровођење планова за управљање отпадом и почети изградњу објекта за прераду и безбедно одлагање опасног отпада.

Саобраћајна политика

- Наставити спровођење Меморандума о разумевању о развоју главне регионалне саобраћајне мреже у југоисточној Европи и ојачати сарадњу са Саобраћајном опсерваторијом за југоисточну Европу.
- Усвојити и спроводити националну стратегију у области саобраћаја; предузети мере са циљем унапређења услова друмске безбедности.
- Спроводити обавезе преузете у првој фази транзиције у оквиру Уговора о заједничком европском ваздушном простору.
- Реструктурисати сектор железница и основати институције у овој области.
- Развити речни саобраћај, укључујући успостављање информативних служби за речни саобраћај.

Енергетика

- Испунити обавезе које проистичу из Уговора о енергетској заједници у вези с пуним спровођењем правних тековина ЕУ о унутрашњем тржишту гаса и електричне енергије и о прекограничној размени електричне енергије.
- Ревидирати и спроводити Закон о енергетици и обезбедити несметани рад независне регулаторне агенције у области енергетике.
- Наставити са контролом животне средине у смислу контроле произвођача енергије и бавити се проблемом највећих загађивача; обезбедити одвајање секундарних делатности у циљу реструктурирања и отварања тржишта како би се учинио напредак у смеру регионалног енергетског тржишта, нарочито кроз унапређење међусобне повезаности са суседним државама.
- Приступити релевантним међународним конвенцијама о нуклеарној безбедности и

основати одговарајуће регулаторно тело.

- Наставити размонтиравање реактора у Винчи.
- Ојачати административне капацитете у релевантним министарствима.

Информатичко друштво и медији

- Обезбедити потпуну либерализацију сектора електронских комуникација и независност регулаторних тела; обезбедити спровођење усвојене стратегије, укључујући и спровођење неопходних закона и политика и ојачати административне капацитете.
- Започети усклађивање с правним тековинама ЕУ у аудиовизуелној области и унапредити транспарентност и одговорност, нарочито Републичке Агенције за радиодифузију.
- Потписати и ратификовати Европску конвенцију о прекограничној телевизији.

Финансијска контрола

- Усвојити и спроводити политику јавне унутрашње финансијске контроле.
- Развити процедуре и административне капацитете како би се обезбедила ефикасна заштита финансијских интереса ЕУ.

Статистика

- Ревидирати Закон о статистици и унапредити сарадњу и координацију рада у оквиру националног статистичког система.
- Спровести попис у пољопривреди, увести пољопривредни регистар и наставити развој националних рачуна у складу с европским рачуноводственим стандардом ЕСА 95, укључујући и унапређење извора података.

Правда, слобода и безбедност

Визе, контрола границе, азил и миграције

- Спроводити стратегију за интегрисано управљање границом и јачати сарадњу међу службама за интегрисано управљање границом.
- Унапредити прекограничну полицијску сарадњу у складу с најбољом праксом, ојачати капацитете пограничне полиције и обезбедити модерну инфраструктуру и опрему за пограничну полицију, нарочито ИТ.
- Ускладити визни режим с правним тековинама ЕУ и спроводити споразум о визним олакшицама између ЕУ и Републике Србије.
- Обезбедити ефективно спровођење услова за издавање путних и личних докумената високог квалитета.
- Усвојити и спроводити закон о азилу, обезбедити рад центра за пријем азиланата и обезбедити оснивање оперативног тела за захтеве за азил.

- Спроводити споразум о реадмисији између ЕУ и Републике Србије.
- Усвојити стратегију реинтеграције повратника, нарочито водећи рачуна о социоекономским условима.

Прање новца

- Усвојити неопходне законе и националну стратегију, укључујући и временски оквир, за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, ојачати национална тела за борбу против прања новца и унапредити међуагенцијску и међународну сарадњу.

Дрога

- Повећати капацитете за борбу против трговине дрогом, развити и почети спровођење националне стратегије за борбу против трговине дрогом у складу са стратегијама ЕУ о дроги, и побољшати међународну сарадњу.

Полиција

- Обезбедити пуно спровођење Закона о полицији ради успостављања професионализма и одговорности, унапређења транспарентности, развијања модерне полиције ослобођене неприкладног уплитања политике и повећати капацитете кроз специјалистичку обуку.
- Предузети неопходне кораке како би се закључио споразум о сарадњи с Европоллом.

Борба против организованог криминала и тероризма

- Усвојити неопходне законе, развити капацитете за заплону имовине, спроводити националну стратегију против организованог криминала и јачати криминалистичку обавештајну службу.
- Наставити борбу против трговине људима, укључујући спровођење стратегије за спречавање трговине људима и обезбеђење одговарајуће помоћи и заштите жртава.
- Повећати ефикасност међународне сарадње и спровођење релевантних међународних конвенција о тероризму.
- Унапредити сарадњу и размену информација између свих огранака безбедносних служби и са другим државама ради спречавања финансирања и припрема терористичких активности.

Заштита личних података

- Ревидирати законодавни оквир, потписати релевантне међународне конвенције и основати независно надзорно тело.

СРЕДЊОРОЧНИ ПРИОРИТЕТИ

Политички критеријуми

Демократија и владавина права

Државна управа

- Даље развијати капацитете за европске интеграције у државној управи, уграђујући неопходне структуре у ресорна министарства и владу уопште и унапредити механизме за сарадњу са свим јединицама за европске интеграције.
- Наставити са пуном применом закона о државним службеницима и државној управи; спроводити мере за кадровски развој државне службе; ојачати капацитете за обликовање политике и координацију рада државне управе на нивоу владе и на локалном нивоу; успоставити централизован систем за обраду платних спискова; спроводити уставне одредбе у вези с децентрализацијом и обезбедити ресурсе за органе локалне управе.

Цивилна контрола снага безбедности

- Наставити реструктурирање и реформу оружаних снага и повећати транспарентност и цивилну контролу оружаних снага.

Судство

- Смањити број нерешених случајева у судовима и наставити с унапређењем ефикасности и професионализма у судовима.
- Увести јединствене стандарде за прикупљање релеватних података о правосуђу.

Политика борбе против корупције

- Обезбедити пуну усаглашеност с међународним конвенцијама о борби против корупције. Наставити јачање капацитета органа за борбу против корупције.

Људска права и заштита мањина

- Спроводити законодавство о спречавању свих облика дискриминације.
- Наставити напоре за интеграцију и побољшање услова за децу са посебним потребама. Реформисати систем бриге о деци и обезбедити формално образовање за децу припаднике националних мањина.

Регионална питања и међународне обавезе

- Олакшати интеграцију у друштво избеглица које одлуче да се не врате.

Економски критеријуми

- Ојачати консолидацију фискалног система и смањити улогу јавног сектора, мерљиву по потрошњи у односу на БДП, да би се створио простор за раст и развој приватног сектора.
- Убрзати приватизацију и, где је прикладно, ликвидацију јавних предузећа како би

се ојачало корпоративно управљање, смањити квазифискалне губитке, допринети консолидацији фискалног система и повећати удео приватних делатности.

- Умањити структурну крутост која омета функционисање тржишта рада, нарочито када је реч о регулисању тржишта рада, како би се повећало учешће и стопа запошљавања.
- Смањити државну помоћ у односу на БДП и ојачати политику конкуренције ради обезбеђења слободне и неометане конкуренције у корист српских потрошача.
- Унапредити образовни систем са циљем развијања вештина и знања, чиме се подстиче запошљавање и дугорочни привредни раст.
- Унапредити пословно окружење ради подстицања директних страних *greenfield* улагања.

Европски стандарди

Унутрашње тржиште

Слободно кретање робе

- Наставити развој стандардизације и припрему за пуноправно чланство у европским организацијама за стандардизацију.

Слободно кретање капитала

- Наставити либерализацију кретања краткорочног и средњорочног капитала.

Царине и опорезивање

- Обезбедити континуирано усаглашавање царина, опорезивања и других фискалних закона с правним тековинама ЕУ; наставити јачање административних капацитета за спровођење ових закона у борби против корупције, прекограничног криминала и избегавања пореских обавеза.
- Унапредити транспарентност и размену информација с државама чланицама ЕУ како би се олакшало спровођење мера за спречавање избегавања пореских обавеза.

Конкуренција

- Спровојити закон о државној помоћи и обезбедити ефикасно функционисање органа надлежних за праћење државне помоћи.

Запошљавање и социјална политика

- Усвојити мере за повећање стопе уписа деце из свих заједница у средње школе.
- Наставити унапређење политике укључивања у друштво и социјалне заштите.
- Обезбедити функционалан и репрезентативан социјални дијалог.
- Наставити напоре ка побољшању положаја особа с инвалидитетом.

Образовање и истраживачки рад

- Усвојити национални квалификациони оквир за стручно образовање и обуку; промовисати регионалну сарадњу у области високог образовања.
- Усвојити интегрисану политику о истраживачком раду.

Секторске политике

МСП и индустријска политика

- Наставити спровођење Европске повеље о малим и средњим предузећима.

Пољопривреда

- Наставити напоре на јачању административних структура и капацитета потребних за формулисање и спровођење политике пољопривредног и руралног развоја.
- Наставити јачање ветеринарског, санитарног, фитосанитарног и законодавства у области безбедности хране и њиховој контроли.
- Унапредити управљање отпадом и смањити загађивање у области пољопривреде.
- Наставити унапређење предузећа за прераду хране ради испуњења европских захтева.

Животна средина

- Обезбедити пуну примену закона усклађених са законодавством ЕУ.
- Спроводити релевантне међународне конвенције и Кјото протокол.
- Усвојити и почети спровођење стратегија о загађењу ваздуха, управљању отпадом и заштити природе.
- У потпуности спроводити националну стратегију заштите животне средине и стратегију о водама.
- Наставити јачање административних капацитета који се баве животном средином на националном и локалном нивоу.
- Спроводити вишегодишњи план финансирања политике заштите животне средине, укључујући и инвестициони план за ову област.
- Завршити изградњу објекта за прераду и безбедно одлагање опасног отпада.

Саобраћајна политика

- Наставити спровођење Меморандума о разумевању о развоју главне регионалне саобраћајне мреже у југоисточној Европи и ојачати сарадњу са Саобраћајном опсерваторијом за југоисточну Европу.
- Наставити јачање административних капацитета, укључујући и пројекат припреме за велике инвестиције и одржавање инфраструктуре.

- Обезбедити даље усклађивање закона са правним тековинама ЕУ у области саобраћаја, нарочито у вези са техничким и безбедносним стандардима (укључујући и примену дигиталног тахографа).
- Спроводити обавезе преузете у другој фази транзиције у оквиру Европског споразума о заједничком ваздушном простору.

Енергетика

- Усвојити и примењивати дугорочну стратегију еколошки одрживе енергетске политике.
- Наставити испуњавање регионалних и међународних обавеза у овој области са циљем успостављања конкурентног регионалног енергетског тржишта.
- Наставити размонтиравање реактора у Винчи.

Информатичко друштво и медији

- Отпочети спровођење европског оквира за електронске комуникације и наставити усаглашавање са правним тековинама ЕУ у аудиовизуелној области.

Финансијска контрола

- Развити и спроводити начела децентрализације управљачке одговорности и функционално независан ревизорски систем у складу с међународно признатим стандардима и европском најбољом праксом.
- Наставити развој поступака и административних капацитета за обезбеђење ефикасне заштите финансијских интереса ЕУ.

Статистика

- Наставити развој система управљања квалитетом; примењивати статистику у области пољопривреде и наставити развој осталих секторских статистика.

Правда, слобода и безбедност

Визе, контрола границе, азил и миграције

- Наставити јачање капацитета пограничне полиције и царинских служби, унапредити објекте на граничним прелазима и појачати сарадњу са суседним државама у борби против трговине људима.
- Обезбедити одржива решења у вези с интеграцијом у друштво особа које су враћене из иностранства по основу реадмисије.

Дрога

- Пуно спровођење националне стратегије за борбу против злоупотреба дрога.

Полиција

- Наставити реструктурисање полицијских служби; обезбедити транспарентност и одговорност; реформисати систем образовања полицајаца и обезбедити сарадњу и координацију рада полицијских служби.

Борба против организованог криминала и тероризма

- Обезбедити постојање ефикасног система заштите сведока; унапредити регионалну сарадњу; ојачати борбу против привредног и финансијског криминала (укључујући и прање новца и фалсификовање новчаница), превару и корупцију; олакшати постављање официра за везу из држава чланица ЕУ у одговарајућим државним органима који се баве борбом против организованог криминала и спроводити Конвенцију из Палерма о транснационалном организованом криминалу.
- Ојачати капацитете Министарства унутрашњих послова (нарочито Сектора за организовани криминал) и развити процедуре и капацитете за размену информација међу службама.

ПРИЛОГ 3

ПРИОРИТЕТИ ЗА КОСОВО ПРЕМА РЕЗОЛУЦИЈИ 1244 СБУН

КРАТКОРОЧНИ ПРИОРИТЕТИ

Кључни приоритети

- Наставити блиску сарадњу с тимовима у припремама за планирану међународну/ЕУ мисију како би се у потпуности спровео договор.
- Конструктивна сарадња у стварима које се односе на Србију.
- Обезбедити пуну сарадњу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију.
- Обезбедити пуно поштовање владавине права, људских права и заштите мањина и следити политику нулте толеранције када су у питању корупција, организовани криминал и финансијски криминал.
- Обезбедити демократско управљање и доступност јавних услуга свим становницима Косова, успостављањем професионалне, одговорне, доступне, репрезентативне државне службе ослобођене непримереног уплитања политике.
- Унапредити реформу самоуправе и повећати административне капацитете како би се олакшала децентрализација, имајући у виду ставове и интересе свих заједница на Косову; усвојити законодавни оквир и доделити одговарајућа буџетска средства.
- Створити климу помирења, међуетничке толеранције и одрживог мултиетничког друштва погодног за повратак расељених лица; обезбедити поштовање, безбедност, слободу кретања и учешће чланова свих заједница; изричито осуђивати све појаве нетрпељивости према мањинама; жестоко судски гонити све облике међуетничког криминала.
- Обезбедити пуно поштовање верских слобода. Обезбедити заштиту културног и верског наслеђа и предузети мере за спречавање и гоњење напада на верске и културне објекте.
- Формирати друштво у коме нема дискриминације било које врсте и промовисати интеграцију угрожених група.
- Наставити јачање својинских права, законодавни оквир и приступ судовима са циљем промовисања погодне пословне средине.

Политички критеријуми

Демократија и владавина права

Привремени органи самоуправе

- Обезбедити ефикасан рад скупштине и њених одбора, владе и општина, укључујући поштовање њихових пословника и кодекса понашања, као и права и интереса свих заједница.

- Повећати извршни надзор који врши Скупштина, као и одговорност и транспарентност рада унутар Скупштине; ојачати административне капацитете Скупштине.
- Редовно објављивати Службени гласник и обезбедити његову потпуну тачност; појачати провере издања на сваком језику како би се обезбедила њихова идентичност и обезбедио јавни приступ Службеном гласнику.
- Повећати број представника мањина у свим институцијама и у државној служби на централном и општинском нивоу.

Скупштина/избори

- Одржавати слободне и поштене изборе; ојачати независност и мултиетнички састав Централне изборне комисије како би се избори правовремено спроводили.
- Обезбедити да гласачка места буду адекватна и безбедна за све заједнице, како би њихови чланови могли да остваре своја гласачка права; обезбедити интерно расељеним лицима и избеглицама учешће у изборима чак и ако су им могућности да се врате на Косово ограничене.
- Појачати провере усклађености нових закона с европским.

Државна управа

- Ојачати капацитете за координацију рада владе и прецизније дефинисати надлежности централних и локалних органа како би се обезбедило доследно спровођење политика; ојачати ефикасност владиног праћења резултата рада државне службе.
- Строго примењивати транспарентне процедуре у регрутовању, трансферу, процени, промоцији, понашању и отпуштању државних службеника, укључујући запослене у полицији и правосуђу, као и у управљању финансијама.
- Унапредити функционисање и ојачати аутономију Независног надзорног одбора и Одбор за виша именовања у јавној служби.
- Унапредити квалитет и доступност основних јавних служби припадницима свих заједница, укључујући и смањење потражње за услугама које обезбеђују паралелне структуре.
- Унапредити процес децентрализације и усвојити, између осталих, законе о локалној управи и општинским границама.

Судство

- Обезбедити ефикасне, независне, одговорне и непристрасне судове и тужилаштва, без политичких утицаја.
- Ојачати Тужилаштво како би се обезбедило његово поштовање начела аутономије и непристрасности; наставити јачање Специјалног тужилаштва; обезбедити спровођење ефикасне шеме заштите сведока.
- Одобрити законе о судовима и тужилаштву и спроводити их; развити систем административног правосуђа и ефикасно организовати релевантне законе и надлежности.

- Спроводити аутоматизовани систем потпуног управљања предметима у свим судовима и тужилаштвима; смањити број нерешених случајева и унапредити спровођење одлука цивилних судова.
- Ојачати општинске судове и рад полиције на непристрасном решавању, спречавању и кажњавању незаконитих усељења, коришћења и изградње објеката.
- Наставити развијање правног образовања и обуке, нарочито судија, тужилаца и административног особља; трансформисати Институт за правосуђе у способну установу надлежну за образовање судија.
- Развити капацитете у влади за преузимање надлежности у области правосуђа и унутрашњих послова ослобођене неприкладног утицаја политике; спроводити систем постављања, отпуштања и унапређења судија и тужилаца у складу с европским стандардима, ослобођено утицаја политике.
- Повећати напоре за испуњење међународних стандарда у решавању захтева за међународну правну помоћ у кривичним стварима и захтевима за екстрадицију.
- Ојачати приступ правди мањинским заједницама и механизме као што су судски официри за везу.
- Наставити са предузимањем мера за олакшавање једнаке етничке заступљености судија.
- Јачати административне капацитете, координацију и ефикасност судства и свих служби за спровођење закона. Обезбедити поузданост свеобухватног система правне помоћи.

Политика борбе против корупције

- Спроводити закон о сузбијању корупције и план борбе против корупције; ојачати агенцију за борбу против корупције и предузети мере како би се обезбедила њена потпуна независност и функционисање.
- Ефикасно организовати надлежности Агенције за борбу против корупције, Канцеларије за добро управљање и Савет за борбу против корупције.

Људска права и заштита мањина

- Заокружити правни оквир и унапредити поштовање механизма за заштиту људских и мањинских права у складу с препорукама Савета Европе. Усвојити и спроводити свеобухватну Стратегију за заштиту људских права.
- Ојачати законодавни оквир у области слободе изражавања; обезбедити одговарајуће ресурсе за независну комисију за медије ради поштовања законских прописа; уклонити све правне нејасноће у вези с клеветом и увредом.
- Изабрати заштитника грађана и усвојити законске одредбе које обезбеђују спровођење препорука заштитника грађана.
- Дефинисати и усвојити владин програм за промоцију права жена на Косову.
- Ефикасно спроводити закон о спречавању дискриминације; нарочито, обезбедити рад јединица за људска права у министарствима као и њихову независност и

координацију с активностима заштитника грађана; организовати кампање за подизање свести кроз које ће се о овом закону информисати приватни сектор, грађанско друштво и академски кругови; пратити спровођење закона и о томе извештавати.

- Развити службе подршке за живот у заједници и помоћ угроженим лицима, укључујући и у области менталног здравља.
- Промовисати политику борбе против дискриминације у читавој држави, имајући у виду све ризичне групе.
- Усвојити и спроводити одговарајуће законодавство како би се обезбедила правна заштита деце.

Права мањина, културна права и заштита мањина

- Обезбедити пуну примену закона о службеним језицима и културном наслеђу и успоставити ефикасан механизам за праћење његовог спровођења.
- Законски уредити дивља насеља; наћи одржива решења за смештај и интеграцију ромских заједница чији припадници живе у камповима у условима опасним по живот, као и за смештај и интеграцију интерно расељених лица која живе у неформалним центрима.
- Ојачати административне структуре и механизме одговорности у Министарству за заједнице и повратак; појаснити расподелу надлежности за повратак између Министарства за локалну управу и Министарства за заједнице и повратак на централном и локалном нивоу; наставити развој и спровођење заједничког стратешког оквира о заједницама и повратку и развити механизме на нивоу општина, како би се олакшала одржива интеграција повратника и постојећих мањинских заједница.
- Олакшати и охрабрити повратак избеглица и расељених лица из свих заједница и завршити санацију објеката оштећених или уништених у мартовским догађајима из 2004, укључујући и историјске и верске објекте.

Регионална питања и међународне обавезе

- Ојачати регионалну сарадњу и добросуседске односе.
- Спроводити Средњеевропски споразум о слободној трговини (Цефта) и активно учествовати у свим регионалним иницијативама, између осталог под покровитељством Пакта за стабилност, укључујући и процес транзиције ка регионалним оквирима сарадње.

Економски критеријуми

- Одржавати здраву фиксалну политику и, нарочито, обезбедити усклађеност социјалне политике која се бави сиромаштвом и социјалним искључењем с дугорочном одрживошћу јавних финансија.
- Утврдити годишње циљеве у области унапређења наплате рачуна за коришћење комуналних услуга и дефинисати и спроводити стратегије за остварење тих циљева.
- Значајно унапредити приватизацију некадашњих друштвених предузећа у складу са распоредом који је сачинила Повереничка агенција.

- Унапредити управљање, ефикасност и финансијску стабилност државних предузећа; наставити јачање оперативне и финансијске независности регулаторних органа са циљем повећања транспарентности и конкуренције у сваком од ових сектора.
- Развити и спроводити политику олакшавања преласка из нерегистрованог у регистровано запослење како би се креирало функционално тржиште рада и повећала ефикасност политике која регулише ову област.

Европски стандарди

Унутрашње тржиште

Слободно кретање робе

- Усвојити хоризонтално законодавство ради успостављања неопходне инфраструктуре за адекватан рад и одвајање разних функција (регулаторне, стандардизације, метрологије, акредитовања, процене усаглашености и контроле тржишта) неопходних за примену правних тековина ЕУ у области слободног кретања робе.

Слободно кретање капитала

- Усвојити одговарајуће пруденционе захтеве и ојачати надзор финансијског сектора.

Царине и опорезивање

- Наставити усклађивање царинских закона са правним тековинама ЕУ и чинити напоре на јачању капацитета царинске управе за борбу против корупције, фалсификовања и прекограничног криминала; ојачати капацитете истражног органа у области криминала.
- Испунити обавезе у вези са спровођењем преференцијалних трговинских мера, нарочито у вези с пореклом робе.
- Наставити усклађивање пореског законодавства с правним тековинама ЕУ и јачање административних капацитета пореске управе; ојачати капацитете пореске управе за наплату и повећати приход од пореза.
- Поштовати начела Кодекса понашања у области опорезивања предузећа и обезбедити усклађеност нових пореских мера с овим начелима.

Јавне набавке

- Прилагодити законски оквир за регулисање јавних набавки усвајањем неоподних прописа за спровођење закона како би се обезбедила усаглашеност с правним тековинама ЕУ; обезбедити административне капацитете за институционални оквир јавних набавки и његову независност како би оставарио своју мисију.

Права интелектуалне својине

- Обезбедити административне капацитете за спровођење закона о интелектуалној својини и примену права интелектуалне својине.

Запошљавање и социјална политика

- Усвојити стратегију запошљавања, укључујући и унапређење сакупљања података у овој области.
- Унапредити јавно информисање о приступу системима социјалне заштите и ојачати општинске капацитете у овој области.
- Изменити законске прописе о социјалном и пензионем осигурању.
- Ревидирати шему социјалне помоћи како би се спречило дискриминисање корисника.

Образовање и истраживачки рад

- Повећати буџет за образовање, нарочито да би се унапредила школска инфраструктура, престао рад у сменама и решио проблем наставног материјала и опреме.
- Развити акционе планове за спровођење стратегија у области образовања уз интензивирање дијалога и координације међу свим нивоима и заинтересованим странама и доделити неопходна средства.
- У потпуности спроводити законе о стручном оспособљавању и почети спровођење закона о националном квалификационом оквиру.
- Наставити развој националног оквира за праћење и оцењивање наставника.
- Унапредити учешће у европским програмима за високошколско образовање.

Секторске политике

Индустрија и МСП

- Спроводити средњорочну стратегију за подршку развоја МСП, укључујући јачање агенције за помоћ МСП и јачање агенције за промоцију улагања; наставити спровођење Европске конвенције за мала предузећа.

Пољопривреда и рибарство

- Утврдити јасне надлежности различитих служби у сектору пољопривреде (укључујући ветеринарску и фитосанитарну управу) и њихове односе с Министарством пољопривреде, шумарства и руралног развоја, органима локалне управе и органима на општинском нивоу.
- Усвојити закон о храни и пратеће прописе о његовом спровођењу, и основати релевантну агенцију за спровођење закона.
- Обезбедити оперативан систем идентификације животиња и вођења евиденције о њиховом кретању.
- Саставити план унапређења пољопривредних прехранбених предузећа.

Животна средина

- Спроводити закон о процени утицаја на животну средину који је усвојила Скупштина.

- Спроводити свеобухватан акциони план за заштиту животне средине, нарочито када је реч о питањима јавног здравља.
- Наставити усклађивање с европским стандардима у области заштите животне средине.
- Наставити са напорима на подизању јавне свести и повећању учешћа грађанског друштва у стварима које се тичу животне средине.

Саобраћајна политика

- Наставити спровођење Меморандума о разумевању о развоју главне регионалне саобраћајне мреже у југоисточној Европи (СЕЕТО) укључујући и Додатак о железничком саобраћају у ЈИЕ.
- Спроводити законе о друмском саобраћају и безбедности на друмовима и развити стратегију за мултимодални саобраћај.
- Наставити унапређење управљања средствима за одржавање и санацију саобраћајне инфраструктуре; обезбедити усаглашеност законодавног оквира са европским у области концесија и предузети мере за привлачење инвеститора, укључујући и јавно-приватна партнерства, за суфинансирање великих и стратешких радова на инфраструктури.
- Обезбедити развој железничког сектора у складу са стратегијом економског развоја.
- Обезбедити рад приштинског аеродрома на одговарајућем нивоу безбедности и његову сигурну и одговорну управу.
- Ревидирати и унапредити систем добијања возачких дозвола и техничке провере возила.

Енергетика

- Обезбедити одговорно и одрживо јавно предузеће за производњу електричне енергије, нарочито кроз значајно повећање наплате рачуна и промоцију доброг управљања.
- Наставити извршавање обавеза преузетих у оквиру Споразума о енергетској заједници; наставити припрему пројекта „Косово Ц“ за производњу електричне енергије и снабдевање истом у пуној сагласности с правним ЕУ као што то обезбеђује Споразум о енергетској заједници.

Информатичко друштво и медији

- Усвојити и почети спровођење политике електронских комуникационих мрежа и услуга са циљем остварења потпуне либерализације и стварање стабилног, отвореног и конкурентног окружења како би се привукла страна улагања и унапредио квалитет услуге.
- Ојачати административне капацитете регулаторног тела; ојачати његов положај и обезбедити оперативну и финансијску независност овог тела.
- Обезбедити стабилно и одрживо финансирање Јавног сервиса РТК, Комисије за независне медије и фонда за медије.

Финансијска контрола

- Наставити напоре у спровођењу стратегије јавне унутрашње финансијске контроле и одговарајућих закона на основу испуњења средњорочних приоритета у овој области.

Статистика

- Ојачати административне капацитете Завода за статистику и унапредити његову оперативну и финансијску независност; обезбедити поузданост статистичких података, укључујући и то да испитаници пружају квалитетне податке на време, бесплатно.
- Наставити развој статистике у области економије и убрзати развој социјалне статистике.

Правда, слобода и безбедност

Визе, контрола границе, азил и миграције

- Повећати ефикасност контроле кретања људи преко административне и државне границе и повећати ефикасност и транспарентност сектора за полицијску контролу административне и државне границе.
- Ојачати сарадњу између граничних управа (административне и државне) и са суседним државама.
- Основати прихватне и пријемне центре за азиланте.
- Усвојити закон о миграцијама у складу с европским стандардима; сачинити стратегију и акциони план о миграцијама, с посебним освртом на реадмисију и реинтеграцију повратника.

Прање новца

- Ојачати капацитете Јединице за финансијску истрагу у дирекцији за организовани криминал при Косовској полицијској служби (КПС); обучити специјализоване тужиоце и судије; ефикасно ораганизовати надлежности у области прања новца у свим релевантним институцијама.

Дрога

- Развити стратегију превенције трговине дрогом и одговарајући план акције за њено спровођење; наставити јачање локалних капацитета у делу нарко-истрага.

Полиција

- Усвојити закон о полицији.
- Унапредити ефикасност криминалистичких истрага; усвојити и спроводити закон ради оснивања КПС и јачања њених истражних капацитета и капацитета унутрашње контроле; ојачати њено руководство.
- Усвојити и спроводити стратегију смањења криминала; развити стратегију за сакупљање оружја; заокружити и спроводити законске прописе у вези са ручним наоружањем.

- Сачинити стратегију за борбу против организованог криминала и тероризма.
- Заокружити законодавни оквир у области организованог криминала.
- Наставити јачање локалнох капацитета у дирекцији за организовани криминал при КПС.
- Спроводити акциони план, јачати законске одредбе и структуре ради ефикасније борбе против трговине људима.

Заштита личних података

- Донети и спроводити свеобухватан закон о заштити личних података у складу с правним тековинама ЕУ, нарочито с Директивом о заштити података (95/46/ЕС); успоставити независан надзорни орган у области заштите података с одговарајућим овлашћењима и одговарајућим финансијским и људским ресурсима.

СРЕДЊОРОЧНИ ПРИОРИТЕТИ

Политички критеријуми

Демократија и владавина права

Државна управа

- Наставити одрживу реформу државне управе уз поштовање буџетских ограничења. Унапредити капацитете органа локалне управе како би се услуге пружале на праведан и ефикасан начин.

Судство

- Дефинисати и консолидовати корпус закона који уважавају права и интересе свих заједница, ослањајући се на све правне изворе тренутно примењиве на Косову.
- Развити алтернативни механизам за решавање спорова.
- Унапредити заводски систем посвећујући посебну пажњу безбедности, контроли, управљању, стручном оспособљавању и шемама реинтеграције, као и условима у заводским установама.

Политика борбе против корупције

- Развити секторске акционе планове за борбу против корупције и подићи свест људи о проблему корупције у државној управи, као и у невладином сектору.
- Успоставити систем евиденције случајева у вези с борбом против корупције.

Људска права и заштита мањина

- Обезбедити одрживо постојање мањинских заједница и учешће у друштвеним токовима без дискриминације, уз предузимање конкретних мера за обезбеђење њихове безбедности и слободе кретања као и равноправно коришћење и приступ

јавним службама.

- Спроводити закон о једнакости полова; обезбедити укључење права жена у све постојеће политике и законодавство.
- Развити интегрисану политику очувања културне баштине; активно учествовати у подизању свести и поштовању културне баштине.
- Обезбедити да Агенција за катастре и општинске катастарске канцеларије понуде транспарентан и недискриминаторан приступ свим имовинским регистрима и да имају функционалне механизме одговорности.

Регионална питања и међународне обавезе

- Наставити јачање регионалне и међународне сарадње, укључујући и у полицијским стварима, и то кроз трансфер осумњичених и осуђених лица и међусобну правну помоћ.

Економски критеријуми

- Наставити јачање својинских права, владавине права и приступа судовима ради промовисања окружења погодног за пословање.
- Развити стратегију приватизације и, где је потребно, реструктурирања јавних предузећа, са циљем јачања корпоративног управљања и рада ових предузећа и смањења субвенција приватном сектору.
- Креирати и спроводити активну политику тржишта рада у блиској сарадњи с локалном пословном заједницом са циљем изједначавања понуде и потражње на тржиштима рада и повећања учешћа квалификованих радника у свеукупној радној снази.
- Спроводити одговарајућу политику за повећање квантитета и квалитета образовања на свим нивоима.
- Унапредити извозне капацитете.

Европски стандарди

Унутрашње тржиште

Слободно кретање робе

- Наставити усаглашавање с новим глобалним приступом и директивама старог приступа.
- Усвојити преостале европске стандарде (ЕН).
- Успоставити структуру за контролу тржишта.

Царине и опорезивање

- Наставити усаглашавање царинских и пореских закона с правним тековинама ЕУ; наставити изградњу административних капацитета пореских и царинских служби ради спровођења закона и борбе против корупције, прекограничног криминала и избегавања пореских обавеза.

Јавне набавке

- Обезбедити да све уговорне стране ефикасно примењују правила у области јавних набавки на свим нивоима, укључујући и кроз развој оперативних инструмената, обуку и јачање административних капацитета.

Закон о интелектуалној својини

- Наставити јачање остваривања права интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине, у складу са средњорочном стратегијом.

Запошљавање

- Ојачати административне капацитете инспекција рада.

Образовање и истраживачки рад

- Ојачати механизме за обезбеђење квалитета у области образовања.
- Наставити напоре на повезивању стручног и високог образовања са потребама тржишта рада и привреде.
- Промовисати регионалну сарадњу у области високог образовања.
- Почети развој политике истраживачког рада.

Секторске политике

Пољопривреда и рибарство

- Развити политику и регулаторни оквир за подршку одрживе аграрне реформе; подржавати заштиту пољопривредног земљишта од непланиране урбанизације.
- Проценити усаглашеност пољопривредних прехрамбених предузећа са захтевима ЕУ и припремити програм за њихово унапређење.
- Отпочети ефикасну контролу домаће фабричке производње, нарочито производа за које ЕУ има посебне захтеве.
- Развити солидну структуру за управљање шумама, нарочито када је реч о сузбијању незаконите сече дрвећа и борби против шумских пожара.

Животна средина

- Предузети мере за спровођење просторног планирања.
- Ојачати институционалне капацитете Министарства за животну средину и просторно планирање; унапредити координацију рада административних тела и питања која се тичу животне средине.
- Ефикасно организовати еколошка питања у секторским политикама, нарочито када је реч о енергетици и саобраћају.

Саобраћајна политика

- Предузети мере за унапређење безбедности на друмовима.

- Испланирати и спроводити одржавање и санацију саобраћајне инфраструктуре, укључујући, ако треба, изградњу нове инфраструктуре кроз јавно-приватна партнерства.
- Развити и спроводити мултимодалну стратегију.

Енергетика

- Развити законодавни и регулаторни оквир како би се дао подстицај јавно-приватним партнерствима и мешовитим инвестицијама у сектору електричне енергије у складу са закључцима студије о привлачењу инвестиција.
- Побољшати резултате јавног предузећа за производњу електричне енергије и интеграцију у регионално тржиште електричне енергије.

Информатичко друштво и медији

- Ускладити с регулаторним оквиром и спроводити закон о електронским комуникацијама и услугама како би се створило отвореније и конкурентније окружење и учврстио положај и оперативна и финансијска независност регулаторног тела у области телекомуникације.

Финансијска контрола

- Уз координацију Министарства финансија, развити и спроводити начела децентрализоване управљачке одговорности и функционално независне унутрашње ревизије у складу с међународним стандардима и најбољом праксом у ЕУ кроз кохерентно законодавство и одговарајуће административне капацитете.
- Ојачати оперативне капацитете и финансијску и оперативну независност Врховне ревизорске институције; спроводити препоруке Врховне ревизорске институције.

Статистика

- Појачати сарадњу и координацију у оквиру косовског статистичког система, развити квалитетан систем управљања и документовати и стандардизовати производњу и размену информација.

Правда, слобода и безбедност

Визе, контрола границе, азил и миграције

- Доградити капацитет дирекције за границе, азил и миграције при Министарству унутрашњих послова; наставити јачање оперативних капацитета полиције на државној и административној граници у оквиру Косовске полицијске службе.

Борба против организованог криминала и тероризма

- Спроводити и ажурирати стратегију борбе против организованог криминала и тероризма.
- Ојачати локалне капацитете за спровођење истрага о организованим криминалним активностима.
- Ојачати судске капацитете за гоњење и суђење у случајевима организованог и

финансијског криминала.

Дрога

- Обезбедити међуагенцијску и међународну сарадњу како би се значајније поправили резултати у борби против трговине дрогом.

Заштита личних података

- Спроводити закон о заштити личних података у складу с правним тековинама ЕУ и обезбедити ефикасно праћење и спровођење.